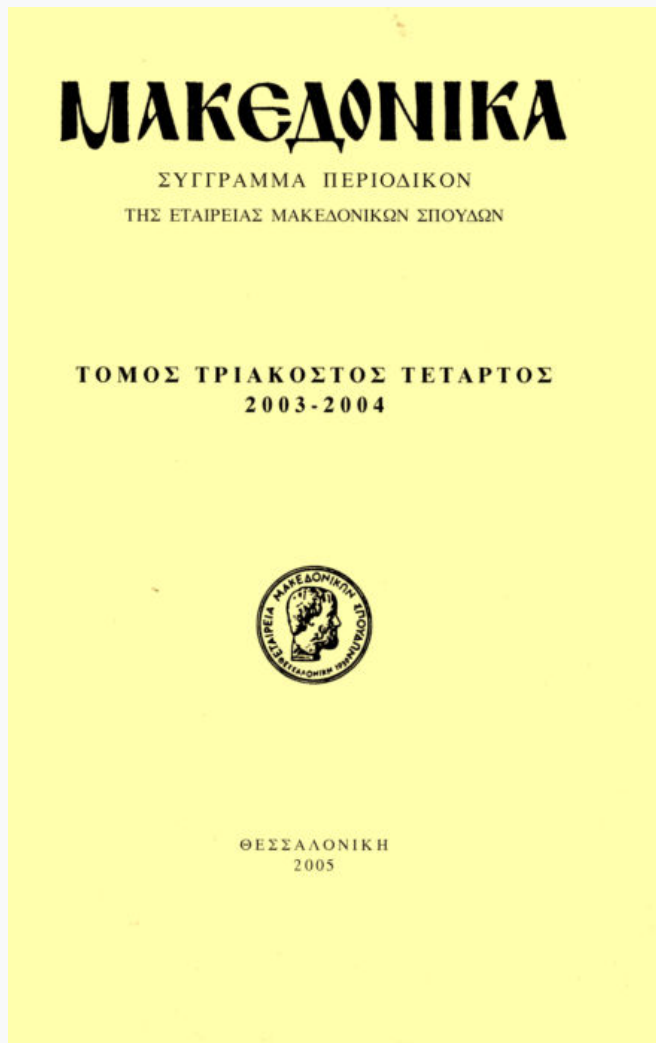

Μακεδονικά

Τόμ. 34, Αρ. 1 (2004)

Ανέκδοτα έγγραφα από τη Δράμα

Πασχάλης Βαλσαμίδης

doi: [10.12681/makedonika.883](https://doi.org/10.12681/makedonika.883)

Copyright © 2014, Πασχάλης Βαλσαμίδης

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Βαλσαμίδης Π. (2004). Ανέκδοτα έγγραφα από τη Δράμα. *Μακεδονικά*, 34(1), 414–418.
<https://doi.org/10.12681/makedonika.883>

Βόλῳ Μακεδονικοῦ Σωματείου πού εκπρόσωποί του ἐπισκέφθηκαν τόν Ἄλμυρό, ὅπου κατοικοῦσαν πολλοί Μακεδόνες καί μέ τή βοήθεια τοῦ Παντελῆ Παπαδοπούλου καί τοῦ ζωγράφου Ἀποστολίδη ἱδρύσαν τόν ὡς ἄνω σύλλογο. Στόν Ἄλμυρό δραστηριοποιούνταν γιά τὰ ἐθνικά θέματα καί πατριωτικό σωματεῖο ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία «Τμήμα τῆς Ἑταιρείας Ἑλληνισμός» τὴν πρωτοβουλία τῆς ἰδρύσεώς του εἶχαν ὁ ἴδιος ὁ Ἀλέξ. Ἀστέριος, ὁ παλαίμαχος πολιτευτὴς Φίλων καί ὁ Ἑπειρώτης τὴν καταγωγή Εὐσταθιάδης. Τό σωματεῖο αὐτό ὀργάνωσε τρεῖς ἐκδηλώσεις: τὴν πρώτη μέ ἀφορμὴ τὴν Ἄλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως καί μέ τὴ συμπλήρωση ἔτους ἀπὸ τὴν ἱδρύση του, τὴ δεύτερη κατὰ τὸν διωγμὸν καί τὴν καταστροφὴν τῶν ἐν Βουλγαρίᾳ ὁμογενῶν μέ τὴν ὀργάνωση συλλαλητηρίου, τὴν ἐκδοσὴ ψηφίσματος καί τὴν διοργάνωσιν εὐεργετικῆς θεατρικῆς παραστάσεως· ἡ τρίτη ἐκδήλωση ἀφοροῦσε σέ ποιητικὴ ἐσπερίδα μέ τὴν εὐκαιρία τῆς ἐντεῦθεν διελύσεως τοῦ τυφλοῦ ποιητοῦ Τραμπακουλποῦλου τῆς ὁποίας τὰ ἔσοδα διετέθησαν ὑπὲρ τοῦ στόλου. Ἐκπρόσωπος τοῦ συλλόγου παρέστη μάλιστα καί στήν Ἑθνικὴ Διάσκεψη τῶν Ἀθηνῶν.

Αὕτὴ εἶναι ἐν ὀλίγοις ἡ ἱστορία τῆς μικρῆς αὐτῆς ἐφημερίδος τῆς θεσσαλικῆς ἐπαρχίας, ὅπου ἀποτυπώνεται ἡ ἀγωνία ἀνησυχῶν πολιτῶν τῆς γιά τὴν πορεία τῶν ἐθνικῶν μας θεμάτων, τοῦ μακεδονικοῦ, τοῦ βορειοηπειρωτικοῦ, τοῦ θρακικοῦ, τῆς προेतειμασίας τῆς χώρας γιά τοὺς βαλκανικοὺς πολέμους.

Τὴν ἐφημερίδα αὕτὴ παρουσίασε στὸ ἐνθετο τῆς ἱστορικῆς ἐφημερίδος τοῦ Βόλου *Ἡ Θεσσαλία* μέ τίτλο «Διαδρομές» ὁ κ. Βίκτωρ Κοντονάσιος, πρόεδρος τῆς Φιλαρχαίου Ἑταιρείας Ἄλμυροῦ «Ὅθρυς» καί οἱ συνεργάτες του κ.κ. Ἀνδρέας Τρέσας καί Γιάννης Μπίσδορας –Κυριακὴ 15 Φεβρουαρίου 2004–, ἀφιέρωμα «Ὁ Τύπος τοῦ Ἄλμυροῦ. Ἀπὸ τὸ ἀφιέρωμα αὐτὸ ἐλήφθησαν καί οἱ παραπάνω πληροφορίες.

Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ΑΘ. Ε. ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΜΑ

Κατὰ τὴν ἀναζήτησιν ἀνεκδότων ἐγγράφων¹, ἐλληνικῶν καὶ τουρκικῶν, τῆς νεότερης ἱστορίας τῆς Μακεδονίας ἐντοπίσαμε σὲ παλαιοπωλεῖο τῆς Κωνσταντινουπόλεως, μετὰξὺ ἄλλων ἐγγράφων, δύο ἐγγράφα που ἀφοροῦν τῇ Δράμᾳ.

Τὸ πρῶτο ἐγγράφο ἀναφέρεται σὲ μίσθωση ἐργαστηρίου, που συντάχθηκε ἀπὸ

1. Καρπὸς τῶν ἀναζητήσεών μας ἀπὸ ἐπισκέψεις σὲ οἰκίες κυρίως προσφύγων, που εἶχαν τὴν ευγενὴ καλοσύνη νὰ μας δωρίσουν ἐγγράφα ἢ νὰ μας παρέχουν φωτοαντίγραφα τους, ἀπὸ ἀγορές σὲ παλαιοπωλεῖα τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἀπὸ τὸ Μπιτ-παζάρ Θεσσαλονίκης, παρουσιάσαμε τὶς ἐξῆς μελέτες: α) «Δύο ἐγγράφα (πωλητήριο-ἐξοφλητικό) ἀπὸ τὸ Σκοπὸ τῆς Ανατολικῆς Θράκης», *Περὶ Θράκης* 1 (2001) 215-220. β) «Ἀνέκδοτο πωλητήριο ἐγγράφο τῆς κοινότητος Βογδάντσας (Γευγελή)», *Μακεδονικά* 33 (2001-2002) 327-331. γ) «Πατριαρχικὴ Εγκύκλιος τοῦ Ἰωακείμ Γ' πρὸς τὸν μητροπολίτη Καισαρείας Γερβάσιο περὶ ἐκκλησιαστικῶν δικαίων καὶ προνομίων», *Πρακτικά Α' Πανελληνίου Επιστημονικοῦ Συνεδρίου: Καππαδοκία· Ἱστορία, Θεολογία, Παιδεία, Πολιτισμὸς* (22-24 Σεπτεμβρίου 2000), Θεσσαλονίκη 2002, σσ. 305-324. δ) «Ὁ κανονισμὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Μαθητικοῦ Μορφωτικοῦ Συλλόγου "Ὁ Φοῖνιξ" τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς» [νπὸ ἐκδοσὴ στα πρακτικά τῆς ἡμερίδας που διοργάνωσε ἡ Ἑταιρεία Μελέτης τῆς καθ' ἡμᾶς Ανατολῆς (30 Νοεμβρίου 2002) με θέμα: «Ἡ Μεγάλη τοῦ Γένους Σχολή. Ἱστορία καὶ Προσφορά»]. ε) «Ἐκδρομὴ τῶν τελειοφοίτων τοῦ Α' Γυμνασίου Ὁπλίων Θεσσαλονίκης στὴν Ἀδριανούπολη κατὰ τὸ ἔτος 1952», ἐφημ. *Ὁ Πολίτης* (Ἀθήνα) Ἰούνιος 2002, ἀριθ. φ. 422, σ. 10.

τον συμβολαιογράφο Βασίλη Δημητρώσσα, στο συμβολαιογραφείο του στη Δράμα, την 28η Απριλίου 1917. Είναι γραμμένο με μαύρη μελάνη σε ένα φύλλο και έχει διαστάσεις 28,5x20,5 εκ. Το έγγραφο είναι λίγο κατεστραμμένο στις άκρες. Το κείμενο καταλαμβάνει τις δύο όψεις του φύλλου και η γραφή του είναι καλλιγραφική, δίχως ορθογραφικά λάθη. Επάνω στη μέση φέρει τον αριθμό 2532. Προφανώς πρόκειται για τον αριθμό πρωτοκόλλου. Το συντάξε ο ίδιος ο συμβολαιογράφος.

Ο τύπος αυτός της σύνταξης των συμβολαιογραφικών πράξεων χρησιμοποιείται στη Δράμα καθ' όλη τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας και μετά την απελευθέρωση της Μακεδονίας. Από το έγγραφο μαθαίνουμε ότι ο Αχμέτ Δζεβνέτ, γιος του Χατζή Σαλήχ, τότε κάτοικος Δράμας², έμπορος, όρισε από την Κωνσταντινούπολη πληρεξούσιο τον Αχμέτ βέη, γιο του Χουσεΐν βέη, κτηματία, κάτοικο Δράμας, να νοικιάσει το εργαστήρι του, που βρισκόταν στην οδό Βενιζέλου³ της Δράμας, από 1 Μαρτίου 1917 και για τέσσερα χρόνια, στον Κωνσταντίνο Μακρίδη, κάτοικο Δράμας, αντί του ποσού των 2.800 δραχμών. Ο Αχμέτ Δζεβνέτ, πριν τη σύνταξη του παρόντος συμφωνητικού, έστειλε πληρεξούσιο έγγραφο, που συντάχθηκε στην Ελληνική Πρεσβεία της Κωνσταντινούπολης το 1914⁴. Το έγγραφο συντάχθηκε ενώπιον του πληρεξουσίου Αχμέτ βέη γιου Χουσεΐν βέη, του Κωνσταντίνου Μακρίδη, εννοιασστή, των μαρτύρων Γεωργίου

2. Για τους Τούρκους της Δράμας βλ. Ν. Φιλιππίδης, «Περιήγησις τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ἐπαρχιῶν Δράμας, Ζίχνης καὶ Ἐλευθερουπόλεως», *Παρνασσός* 1 (1877) 126-127· Ν. Σχινάς, «Ὀδοιπορικὰ σημειώσεως Μακεδονίας, Ἠπείρου, Νέας Ὁροστικῆς Γραμμῆς καὶ Θεσσαλίας, τόμ. Β'», ἐν Ἀθήναις 1886, σσ. 448-449· Β. Πασχαλίδης, «Ὁ τουρκικὸς κώδικας τοῦ Δήμου τῆς Δράμας», *Μακεδονικὸν Ἡμερολόγιον* (Ν. Σφενδόνη), Θεσσαλονίκη 1978, σσ. 181-184· Β. Χατζηθεοδωρίδης, *Ἡ Δράμα τοῦ 20οῦ αἰῶνα. Αναδρομὴ στο χωρὸ, στο χρόνο καὶ στοὺς ἀνθρώπους*, Δράμα 2001, σσ. 59-60.

3. Για την οδό Βενιζέλου βλ. ενδεικτικά Δ. Αναγνωστόπουλος, «Η γειτονιά στην Παλαιά Δράμα (δεκαετίες '30, '40)», Γ' *Επιστημονική Συνάντηση, Δράμα 21-24 Μαΐου 1998. Ἡ Δράμα καὶ ἡ περιοχὴ τῆς. Ἱστορία καὶ πολιτισμὸς*, τόμ. Γ' 2, Δράμα 2002, σ. 456.

4. Ο Αχμέτ Δζεβνέτ εγκαταστάθηκε στην Κωνσταντινούπολη πιθανόν το 1913 ή 1914, ἔτη κατὰ τα οποία οριζόμενοι ομόθηρσοί του της Μακεδονίας μετανάστευσαν στην Τουρκία. Για τις μεταναστεύσεις των μουσουλμανικῶν πληθυσμῶν βλ. Σ. Πελαγίδης, *Προσφυγικὴ Ἑλλάδα (1913-1930). Ὁ πόνος καὶ ἡ δόξα*, Θεσσαλονίκη 1997, σσ. 113-129· του ἰδίου, «Μετακινήσεις πληθυσμῶν μετὰ τοὺς βαλκανικοὺς πολέμους. Ἡ περίπτωση των Μουσουλμάνων τῆς Μακεδονίας (1913-1914)», *Ελληνικὴ Ἱστορικὴ Εταιρεία. Πρακτικὰ ΙΖ' Πανελληνίου Ἱστορικοῦ Συνεδρίου (31 Μαΐου - 2 Ἰουνίου 1996)*, Θεσσαλονίκη 1997, σσ. 317-332. Για την περιοχή του Κιλκίς βλ. Π. Βαλαμίδης «Προσφυγικὲς εγκαταστάσεις στο Κιλκίς καὶ τὴν περιφέρειά του», *Μακεδονικά* 32 (1999-2000) 220-221, 229-230. Την περίοδο αὐτή, λόγω τῆς ἐν γένει καταστάσεως, ἀναγκάστηκαν νὰ εγκαταλείψουν τὸ τουρκικὸ ἔδαφος καὶ νὰ ἐρθουν Ἕλληνες πρόσφυγες στὴν ἀπελευθερωμένη Μακεδονία. Βλ. *Οἱ διωγμοὶ τῶν Ἑλλήνων ἐν Ὑσμάνιᾳ*· ἀuthεντικαὶ ἐκθέσεις καὶ ἐπίσημα κείμενα. Ἐκκλησιᾶς πρὸς τὸ ἑλληνικὸν γένος καὶ τὴν δημόσιαν Γνώμην τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Ἐκδίδεται ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν τῶν ἐν Μυτιλήνῃ Μικρασιατῶν προσφύγων, ἐν Ἀθήναις 1915· Ὑπουργεῖον ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, *Οἱ ἀνθελληνικοὶ διωγμοὶ ἐν Τουρκίᾳ ἀπὸ τῆς κηρύξεως τοῦ Ἐνρωπαϊκοῦ πολέμου (Κατὰ τὰς ἐπισήμους ἐκθέσεις τῶν πρεσβειῶν καὶ προξενικῶν ἀρχῶν)*, ἐν Ἀθήναις 1917· Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, *Μαῖον Βιβλὸς*· διωγμῶν καὶ μαρτυρῶν τοῦ ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνισμοῦ, ἐν Κωνσταντινουπόλει 1919· Ὁ Γολγοθὰς τοῦ ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνισμοῦ, ἐν Κωνσταντινουπόλει 1919· Patriarcat Oecuménique, *Statistique des expulsions des populations Grecques de la Turquie durant les guerres balkaniques et Européenne*, Constantinople 1920· *Οἱ ἀνθελληνικοὶ διωγμοὶ ἐν Τουρκίᾳ ἀπὸ τοῦ 1908 μέχρι τοῦ 1921 ἐνώπιον τῆς Γ' ἐν Ἀθήναις Ἐθνοσυνελεύσεως (Συνεδριάσεις 5, 6 καὶ 8 Ἀπριλίου 1921)*, ἐν Ἀθήναις 1921.

Αλεξιάδη και Ηλία Θεοδώρου, παντοπωλών, κατοίκων Δράμας. Η ενοίκιαση του εργαστηρίου συμφωνήθηκε μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών και το σχετικό έγγραφο υπεγράφη από τους ανωτέρω στην ελληνική, ενώ ο Αχμέτ βέης υπέγραψε στην τουρκική. Τη μετάφρασή του ανέλαβε ο Θωμάς Μπατζιάκης, ποτοποιός, κάτοικος Δράμας.

Το δεύτερο έγγραφο πιστοποιεί πράξη κληρονομικής μεταβίβασης αγρού. Συντάχθηκε στη Δράμα την 3η Νοεμβρίου 1919 στο μεταφραστικό γραφείο του Σπύρου Αλευρά. Το έγγραφο είναι μονόφυλλο με διαστάσεις 29,5×19,5 εκ., βρίσκεται σε πολύ καλή κατάσταση και η όλη εμφάνισή του είναι αρκετά καλαισθητή.

Πρόκειται για έγγραφο έντυπο που συμπληρώνεται και προφανώς ο τύπος αυτού του εγγράφου χρησιμοποιήθηκε στη Δράμα μετά την απελευθέρωση της Μακεδονίας (1912), καθώς και στα μετέπειτα χρόνια. Το κείμενο έχει συμπληρωθεί με μαύρη μελάνη από τον ίδιο μεταφραστή, αφού πρώτα ανέτρεξε στο κτηματολόγιο της Δράμας, και καταλαμβάνει την εμπρόσθια όψη. Στην επάνω δεξιά γωνία γράφει: *Αριθμ(ός) 804*. Είναι ενανάνγνωστο και καλοσυνταγμένο. Το έγγραφο πιστοποιεί τα παρακάτω: ο Χατζή Σαλήχ Αγά Ζατέ Αχμέτ εφένδη μετά τον θάνατο του πατέρα του κληρονόμησε αγρό εκτάσεως ενός στέμματος αξίας 250 γροσιών, που βρισκόταν στην τοποθεσία *Γενή Ταυφλίκ Γιολουντά ή Τεπέταγλήρ* της Δράμας και συνόρευε ανατολικά και αρχικά με τον αγρό του Μπαϊρακλή Κιοϊλού Μεχμέτ Εφένδη, δυτικά με τον αγρό των κληρονόμων του Αλή Τσαούς και μεσημβρινά με δρόμο. Το έγγραφο υπογράφει ο διευθυντής του μεταφραστικού γραφείου.

Στη συνέχεια δημοσιεύουμε τα έγγραφα όπως αυτά έχουν συνταχθεί:

1

Ἀριθ(μός) 2532

Μίσθωσις ἐργαστηρίου δραχ(μῶν) 2800⁵

Ἐν Δράμα καί ἐν τῷ συμβολαιογραφείῳ μου κειμένῳ / τῇ ἐπὶ τῶν ὁδῶν Βασιλίσσης Σοφίας καί Ἑλένης οἰκίᾳ τῆς Μου/σουλμανικῆς σχολικῆς κοινότητος⁶ σήμερον τὴν εἰκοστὴν / ὀγδόην Ἀπριλίου τοῦ χιλιοστοῦ ἑννεακοσμοστοῦ (ἔτους διεγράφη) / δεκάτου ἑβδόμου ἔτους ἡμέραν Παρασκευὴν ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ συμβολαιογράφου

5. Στο επάνω μέρος, στη δεξιά μεριά του εγγράφου, υπάρχουν δύο χαρτόσημα των 50 λεπτών (Ελληνικής Διοικήσεως) και ένα δικαστικό ένσημο των 25 λεπτών, τα οποία φέρουν δύο αποτυπώματα της σφραγίδας του συμβολαιογράφου.

6. Την περίοδο αυτή στη Δράμα λειτουργούσαν τουρκική αστική σχολή και παρθεναγωγείο. Για τη μόρφωση των Ελλήνων ένα ημιγυμνάσιο, ένα εξατάξιο παρθεναγωγείο και ένα νηπιαγωγείο. Η Δράμα είχε συνολικό πληθυσμό 8.894 το 1914, από τους οποίους οι 3.449 ήταν Έλληνες (1.741 άνδρες και 1.708 γυναίκες = 767 οικογένειες), οι 4.797 Μουσουλμάνοι (2.432 άνδρες και 2.365 γυναίκες = 969 οικογένειες) και οι 628 Εβραίοι (314 άνδρες και 314 γυναίκες = 123 οικογένειες). *Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας, Γενική Διοίκησης Μακεδονίας*, φαν. 12, πίναξ εμφάνιων τὰς ἐν τῇ Ὑποδιοικήσει Δράμας ὑπαγομένας πόλεις, κόμας καὶ χωριά μετὰ τῶν τυχόν ἐν αὐταῖς ἐγκατεστημένων Ἀρχῶν, Δράμα 24 Νοεμβρίου 1914, σ. 3 και πίναξ ἀπαριθμήσεως κατοίκων περιφερείας Δράμας, Δράμα [1914], σ. 44. Πρβλ. *Γενική Διοίκησης Μακεδονίας συλλογὴ ὁργανικῶν διατάξεων, ἐγκυκλίων, διαταγῶν καὶ ὁδηγῶν τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Μακεδονίας ἐκδοθεῖσα κατὰ τὸ ἔτος 1914*, ἐν Θεσσαλονίκῃ 1914, βλ. Νομός Δράμας, Ὑποδιοίκησης Δράμας. Για τον πληθυσμό της Δράμας γενικότερα βλ. Σχνιάς, ὅ.π., σσ. 448, 481 · Δ. Φιλιππίδης, *Ἡ Μακεδονία ἱστορικῶς ἔθνομολογικῶς, γεωγραφικῶς στατιστικῶς*, ἐν Ἀθήναις 1906, σ. 74 · Α. Ἀρβανίτης, *Ἡ Μακεδονία εἰκονογραφημένη*, ἐν Ἀθήναις 1909, σ. 130 · Α. Χαλκίοπουλος, *Ἡ Μακεδονία, ἔθνομολογικὴ στατιστικὴ τῶν βιλαετίων Θεσσαλονίκης καὶ Μοναστηρίου*, ἐν Ἀθήναις 1910, σ. 66.

καί κατοίκουν Δράμας Βασιλείου Δημητρεσσα καί τῶν γνωστῶν μοι ἐνγλίκων πολιτῶν / ἐλλήνων καί μὴ ἐξαιρετέων μαρτύρων Γεωργίου Ἀλεξιάδη καί / Ἡλία Θεοδώρου ἀμφοτέρων παντοπωλῶν καί κατοίκων Δράμας ἐνεφανίσθησαν οἱ γνωστοί μοι καί μὴ ἐξαιρετέοι ἀφ' ἐνός ὁ / Ἀχμέτ βέης υἱός τοῦ Χουσεῖν βέη κτηματίας κάτοικος / Δράμας ἐνεργῶν ἐν προκειμένῳ ὡς πληρεξούσιος τοῦ Ἀχμέτ / Δζεβδέτ υἱοῦ τοῦ Χατζῆ Σαλήχ ἐμπορίου κατοίκου τέως Δράμας καί νῦν Κωνσταντινουπόλεως δυνάμει τοῦ ἐν κυρω/μένῳ ἀντίγραφῳ ἐπισυναπτομένου ὑπ' ἀριθ(μόν) 11352 ἔνδε/κα χιλιάδες τριακόσια πενήτηκοντα δύο τοῦ ἔτους 1914 πλη/ρεξουσίου ἐγγράφου⁷ τοῦ Προξενικοῦ γραφείου τῆς ἐν Κων/σταντινουπόλει Ἑλληνικῆς Πρεσβείας γνώστης τῆς Τουρκικῆς, οὐχί δέ καί τῆς Ἑλληνικῆς μετὰ τοῦ γνωστοῦ τῶν γλωσσῶν τούτων γνωστοῦ μοι χριστιανοῦ καί μὴ ἐξαιρετέου / διερμηνέως τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ Θωμᾶ Μπατζιάκη ποτοποιοῦ κατοίκου Δράμας ὃν ὥρκισα ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου ὅτι θά διερμηνεύσῃ πιστῶς τὴν θέλησιν τοῦ ἀνω ἐκ τῆς / τουρκικῆς εἰς τὴν ἑλληνικὴν καί τὰνάταλη τό περι/εχόμενον τοῦ παρόντος καί ἀφ' ἑτέρου ὁ Κωνσταντίνος / Μακρίδης παντοπώλης κάτοικος Δράμας καί / συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς: ὁ Ἀχμέτ βέης ὑπὸ τὴν ἄνω ιδιότητά του ἐδήλωσεν ὅτι τὸ ἐν ὁδῷ Βενιζέλου τῆς πόλεως Δράμας κειμένον ἐργαστήριον / τοῦ ἐντολέως του τὸ συνορευθὲν μὲ ὁδόν, ἐργαστήριον ἐκμισθωτοῦ, ἐργαστηρίου καί πανδοχείου⁸ / Χουσεῖν ἐφένδην ἐξεμίσθωσε πρὸς τὸν Κωνσταντῖνον Μακρίδην ἐπὶ τέσσαρα συνεχῆ ἔτη ἀρχόμενα ἀπὸ πρώ/της Μαρτίου ἐνεστώτος ἔτους ἀντισυμπεφωνημένου / ὀλικοῦ μισθώματος λιρῶν τουρκίας χρυσῶν ὀγδο/ήκοντα ὑπολογισθεῖσιν ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων / διὰ τὴν ἐπιβολὴν τοῦ τέλους χαρτοσήμου εἰς δραχμᾶς / δύο χιλιάδας ὀκτακοσίας (2800) πληρωτέον ὑπὸ τοῦ / μισθωτοῦ τῷ ἐκμισθωτῇ ἐν Δράμα εἰς δέκα ἔξι ἴσας κατὰ τριμηνίαν προπληρωτέας δόσεις εἰς λίρας / τουρκικὰς χρυσὰς ἀπαρადέκτου ὄντος παντοῦ ἄλλου / νομίσματος. Ἐκ τῶν δόσεων τούτων αἱ δύο πρώται ἐκ / λιρῶν τουρκίας χρυσῶν δέκα κατεβλήθησαν ἤδη τῷ ἐκμισθωτῇ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ μετρητὰς πρότερον καί / οἱ συμβαλλόμενοι ὡμολόγησαν. Ἡ κατὰ τὸν νόμον περὶ / ἐξώσεως διστροποιοῦσαν μισθωτικὴν ἀγωγή ἐξώσεως τοῦ / μισθωτοῦ ἐκ τοῦ μισθίου θά ἐκδικάζονται ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου Δράμας, ὁ δέ ὁ Κωνσταντῖνος Μακρίδης ἐδήλωσεν ὅτι ἀπεδέχθη ἅπαντα ἀνωτέρω. Ἐφ' ᾧ συνετάχθη τό παρόν, ὁπερ ἀναγνωσθέν / εἰρκινῶς εὐηκόως εἰς ἐποίκοον πάντον καί διερμηνυθέντων καί βεβαιωθέν ὑπεγράφη παρό/λων καί ἐμοῦ τοῦ Ἀχμέτ βέη υἱοῦ τοῦ Χουσεῖν / βέη ὑπογράφαντος τουρκιστί.

οἱ Συμβαλλόμενοι
ὑπογραφή τουρκιστί

Κ (ωνσταντίνος) Μακρίδης

ὁ Διερμηνέας Θωμᾶς Μπατζιάκης

ὁ Συμβολαιογράφος Β(ασιλείος) Δημητρεσσας

ἀκριβές ἀντίγραφον

Ἐν Δράμα αὐθημερόν

ὁ Συμβολαιογράφος⁹

Σφραγίδα¹⁰

οἱ Μάρτυρες

Γ(εώργιος) Ἀλεξιάδης

Ἡλίας Θ. Θεοδώρου

7. Δεν ἔχουμε στη διάθεσή μας τὸ ἐγγράφο.

8. Τέλος τῆς σελίδας.

9. Υπογράφει ὁ Βασιλεὺς Δημητρεσσας.

10. Η σφραγίδα εἶναι κυκλική καὶ στὴν περιφέρειά της γράφει: ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΕΣΣΑΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ ΔΡΑΜΑΣ, ἐνὸς στο κέντρο ὑπάρχει τὸ ἑλληνικὸ ἔθνοςσημο με τὴ βασιλική

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ¹¹

Ο

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΔΡΑΜΑΣ

Πιστοποιεῖ ὅτι:

Καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθμ(όν) 8 καὶ ἀπὸ 10 Σεπτεμβρίου 1323/1907 / ἐπισήμου πράξεως κληρονομικῆς μεταβιβάσεως κατακεχωρημένης ἐν / 6 στήλῃ τῆς 188 σελίδος τοῦ ὑπ' ἀριθμ(όν) ταξινομήσεως 7 καὶ ἀπὸ / 14 Φεβρουαρίου 1322(1)907 μέχρι 15 Ἰουνίου 1324/1908 τηρηθέντος βιβλίου πρακτικῶν τοῦ / Κτηματολογίου Δράμας ἀνῆκε, (μέχρι τῆς 3 Ὀκτωβρίου 1912, ὅτε κατελύθη ἐν Δράμᾳ / τὸ Τουρκικὸν Καθεστὸς) ὡς μὴ καθαρὰ ἰδιοκτησία, ἥτοι κατὰ διηνεκὴ νομὴν (τεσσαρ/ροῦφ, ἐξουσίασιν) εἰς τὸν Χατζῆ Σαλήχ Ἀγὰ Ζατέ Ἀχμέτ ἐφένδῃ/ ἄγρός (ἐκ τῆς κατηγορίας τῶν ἀφιερωμένων γαιῶν (ἐραζὶ Μεβκουνφέ) / ἀξίας κατ' ἐκτίμησιν (250) γροσίων, ἐκτάσεως ἐνός (1) στρέμμα/τος / παλαιοῦ κείμενος ἐν τῇ τοποθεσίᾳ «Γενὴ Τουφλίκ Γιολουντά ἡ Τεπέταγληρ» / τῆς Δράμας καὶ συνορευόμενος ἀνατολικῶς καὶ ἀρκτικῶς με τοῦ / Μπαϊρακλή Κιοῦλου Μεχμέτ ἐφένδῃ τὸν ἄγρόν, δυτικῶς με τὸν / ἄγρόν τῶν κληρονόμων τοῦ Ἀλῆ Τσαούς καὶ μεσημβρινῶς με τὸν δρόμον / καθόσον περιῆλθεν αὐτῷ ἐκ κληρονομίας παρὰ τοῦ πατρός / τοῦ Χατζῆ Σαλή Ἀγὰ ἐξ αἰτίας τοῦ θανάτου αὐτοῦ.

Πρὸς πίστωσιν τούτου ἐξεδόθη τὸ παρὸν πιστοποιητικὸν τῇ αἰτήσει του.

Ἐν Δράμᾳ τῇ 3 Νοεμβρίου 1917¹²

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Σπύρος Γ. Ἀλευράς¹³Σφραγίδα¹⁴

Εταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν

ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΒΑΣΣΑΜΙΔΗΣ

κορώνα. Στὸ τέλος τοῦ εγγράφου, στὴν ἀριστερὴ γωνία, ὑπάρχει ἐπικύρωση τοῦ Πέμπτου Συμβολαιογραφείου Πέρα, στὴν τουρκικὴ γλώσσα, τοῦ ἐτους 1929 ὡς ἐξῆς: *Türkceye tercumesinin bir sureti / 5396 numara ile verildi / 9 Nisan 1929* (Δόθηκε στο ενδιαφερόμενο ἓνα ἀντίγραφο τοῦ στὴν τουρκικὴ με ὑπ' αριθμὸν 5396, τὴν 9ῃ Ἀπριλίου 1929). Επισυνάπτεται χαρτόσημο (τουρκικὸ) τῶν 10 παραδῶν, σφραγισμένο ἀπὸ τὸ Πέμπτο Συμβολαιογραφεῖο τοῦ Πέρα Κωνσταντινουπόλεως καὶ υπογράφεται ἀπὸ τὸν συμβολαιογράφο. Ἡ σφραγίδα εἶναι κυκλική. Στὴν περιφέρειά της γράφει: *TÜRKİYE CUMHURİYETİ BEYOĞLU BESİNCİ NOTERİ* (Τουρκικὴ Δημοκρατία Πέμπτο Συμβολαιογραφεῖο Πέρα) καὶ στο μέσον: *BEYOĞLU P. HALİM* (Πέρα Π: Χαλίμ).

11. Στὴν ἀριστερὴ γωνία τοῦ εγγράφου ὑπάρχει χαρτόσημο 1 δραχμῆς (Ελληνικὴ Διοικήσεως) καὶ στὴ δεξιὰ γωνία δικαστικὸ ἐνσημο τῶν 25 λεπτῶν. Ἐκαστο φέρει ἀποτύπωμα τῆς σφραγίδας τοῦ συμβολαιογραφείου.

12. Στὴ χρονολογία ἔχει γίνε διόρθωσις (17 Μαρτίου 1915).

13. Στὴν κάτω γωνία, στὰ δεξιὰ ὑπάρχει σημείωμα: Ἀκριβὲς ἀντίγραφο / Ἐν Δράμᾳ τῇ 3 Νοεμβρίου 1919 / ὁ Διευθυντὴς Γραφείου / Σπύρος Γ. Ἀλευράς.

14. Ἡ σφραγίδα εἶναι κυκλικὴ καὶ στὴν περιφέρειά της γράφει: ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΔΡΑΜΑΣ, ἐνὸς στο μέσον ὑπάρχει τὸ Ἑλληνικὸ Ἐθνόσημο με τὴ βασιλικὴ κορώνα.

